

Kendelse

afsagt den 15. august 2024

Sag nr. 2023-11214

[Klager 1] og [Klager 2]

mod

JydskeVestkysten

[Klager 1] og [Klager 2] har ved direktør [Direktøren] klaget til Pressenævnet over en video indsat i artiklen *"Politi og kommune borede døren op på hus i [Bynavn A] - tvangsfjernede 17-årige [Barnet] mod hendes vilje: Se videoen fra den skæbnesvangre aften"*, som blev bragt af JydskeVestkysten den 2. november 2023 på [jv.dk](#), idet de mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager 1] og [Klager 2] har klaget over JydskeVestkystens brug af skjulte optagelser, og at mediet har afvist deres anmodning om at slette videoen fra artiklen.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede video

JydskeVestkysten bragte den 2. november 2023 kl. 12.47 artiklen *"Politi og kommune borede døren op på hus i [Bynavn A] - tvangsfjernede 17-årige [Barnet] mod hendes vilje: Se videoen fra den skæbnesvangre aften"* på [jv.dk](#). Artiklen har følgende underrubrik:

"Den 5. oktober blev 17-årige [Barnet] hentet af myndighederne og ført til et bosted mod sin vilje. Oplevelsen traumatiserede pigen så meget, at hun i dag lever hemmeligt og under jorden. Se videoen af den tvangsfjernelse, der har rystet den lille familie fra [Bynavn A]."

Af artiklen fremgår følgende:

"- Det var en helt vanvittig oplevelse, et overgreb, og jeg tror aldrig, at jeg har været så ked af det eller rystet i min grundvold.

Sådan beskriver [Moren] begivenhederne den aften, hvor hendes 17-årige datter [Barnet] blev hentet med magt af otte udsendte fra [Klager 1] og politiet.

Oplevelsen har været så traumatiserende for den 17-årige pige, at hun er flygtet fra myndighederne, og hun er nu på tredje uge under jorden et ukendt sted i Danmark. Ovenfor kan du selv se, hvordan det gik for sig om aftenen den 5. oktober, da [Barnet] blev hentet.

JydskeVestkysten har foreholdt [Klager 1] moderens kritik af måden, tvangsfjernelsen foregik på, men kommunen har ikke ønsket at kommentere.”

Til artiklen var indsat en video med skjulte optagelser af tvangsanbringelsen af [Barnet] fra sit hjem. På optagelserne ses socialrådgiver [Klager 2] fra [Klager 1] stå i døråbningen, og hun var ikke sløret på optagelserne. Af videoen, som har en varighed på ca. to minutter, fremgår følgende:

Familiemedlem: Jeg vil gerne have lov til at gå ind til mine små børnebørn.

Myndighedsperson: Vi skal lige have styr på det her, så kan du få lov til det.

Familiemedlem: Hvordan kan I sove om natten?

Myndighedsperson: [Utydeligt]

Familiemedlem: Skal mine små børnebørn sidde derinde alene?

Familiemedlem: Du er nødt til at lade min mor komme ind.

Myndighedsperson: Hun bor jo ikke her.

Familiemedlem: Jeg er fuldstændig ligeglad.

Myndighedsperson: [Utydeligt]

Familiemedlem: Jeg tror ikke, at dit hjerte er hårdt.

Myndighedsperson: Overhovedet ikke. Det er blødt som smør.

Familiemedlem: Kan du ikke forstå [utydeligt]

Myndighedsperson: Men jeg er jo på arbejde, og så er jeg professionel.

Familiemedlem: Prøv at lyt, hvad vi siger: Det her traume, hun har, det er skabt af Familierådgivningen. Det er Familierådgivningen, der har skabt det her traume. Én ting er, hvad Ankestyrelsen har afgjort. Én ting er, hvad de har afgjort. Men måden, det er blevet håndteret på.

[Der klippes til senere i optagelsen]

Myndighedsperson: Der er fuldstændig ro på.

Familiemedlem: Er der fuldstændig ro på med seks til otte mennesker, der skal hente en 17-årig? Synes du, det er ro på?

Myndighedsperson: Jeg synes, der er ro på.

Familiemedlem: Fantastisk. Det er simpelthen fantastisk.

[Der klippes til senere i optagelsen]

Familiemedlem: I skal da fortælle, hvor I tager hende hen.

Myndighedsperson: Det står i papirerne.

Familiemedlem: Jamen det skal jeg vide så. Jeg vil godt vide, hvor I tager hende hen.

Myndighedsperson: Lad nu dem arbejde i fred. Vi prøver at skabe så rolig...

Familiemedlem: Nej, ikke så mange mennesker på én gang. I skulle da bare være kommet to voksne politimænd.

Familiemedlem: Må jeg godt få lov til at komme ind til mine børnebørn?

Myndighedsperson: Nej.

Familiemedlem: Jo, det kan du regne med, at jeg må.

Familiemedlem: Jo, hun må godt komme ind.”

Til artiklen er endvidere indsat en faktaboks med overskriften ”*Tidslinje*”. Af faktaboksen fremgår følgende:

”Den 10. august 2023 træffer Ankestyrelsen uopfordret afgørelse om, at snart 18-årige [Barnet] skal være anbragt uden for hjemmet uden samtykke, indtil hun fylder 18 år. Ankestyrelsen kommer ind i sagen, fordi [Barnet]s mor har klaget over [Klager 1]s nej til at bevilge flere psykologtimer til pigen, der er psykisk sårbar.

Den 25. august bliver [Barnet] anbragt på [Anbringelsessted A] i [Bynavn B]. Hun er da begyndt på gymnasiet - på [Uddannelsesinstitutionen]. Hun trives ikke på [Anbringelsessted A] - hun er utryg ved at være alene og oplever angstanfald og selvmordstanker.

Den 19. september får [Barnet] en psykisk nedsmeltning på skolen, hvorefter hendes mor henter hende og opsøger en læge. Bagefter tager [Barnet] ikke tilbage til [Anbringelsessted A], men tager ophold hos sin mor, hvilket [Klager 1] får besked om. [Barnet]s læge indgiver samme dag en underretning, hvoraf det blandt andet fremgår, at [Anbringelsessted A] ikke fungerer for [Barnet].

Den 21. september indgår [Klager 1]s Familierådgivning aftale med [Barnet] om, at hun kan bo hos sin mor, indtil sagen er drøftet med ledelsen Familierådgivningen. Efter et møde den 25. september mellem [Barnet]s mor, [Klager 1]s socialchef og Familierådgivningens myndighedsleder vurderer Familierådgivningen, at [Anbringelsessted A] ikke er det rette tilbud til [Barnet].

Den 3. oktober anmoder kommunen [Barnet] og hendes familie om frivilligt at gå med til ændring af anbringelsessted. To dage senere afviser både [Barnet] og hendes mor og far at samtykke til anbringelse på [Anbringelsessted B], for de mener slet ikke, [Barnet] skal anbringes.

5. oktober træffer formanden for Børn & Ungeudvalget - tvangsfjernelsesudvalget - bestemmelse om, at [Barnet] skal til [Anbringelsessted B], og [Barnet] hentes med magt i hjemmet i [Bynavn A].

12. oktober samles Børn & Ungeudvalget og beslutter, at [Barnet] må tage hjem. Udvalget hæfter sig ved, at [Barnet] inden formandsbeslutningen den 5. oktober de facto har været hjemgivet i 16 dage, hvilket signalerer, at der ikke var det akutte behov for anbringelse, som en formandsbeslutning burde hvile på.

13. oktober underkender Ankestyrelsen Børn & Ungeudvalgets beslutning og meddeler, at styrelsens beslutning om tvangsanbringelse står ved magt. [Barnet] går under jorden.”

Efter offentliggørelsen

JydskeVestkysten foretog den 2. november 2023 (efter det oplyste ca. seks timer efter offentliggørelsen samme dag, *Pressenævnet*) sløring af [Klager 2]s ansigt i videoen indsat i artiklen ”*Politi og kommune borede døren op på hus i [Bynavn A] - tvangsfjernede 17-årige [Barnet] mod hendes vilje: Se videoen fra den skæbnsvangre aften*”.

[Klager 1]s og [Klager 2]s klage er modtaget i Pressenævnet den 14. december 2023.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager 1]s og [Klager 2]s synspunkter

Skjulte optagelser

[Klager 1] og [Klager 2] har indledningsvis bemærket, at [Klager 1] har retlig interesse i at indbringe klagen for Pressenævnet, da [Klager 1] er arbejdsgiver for den menige medarbejder, [Klager 2], som figurer i den offentliggjorte video, og da videoen blev optaget, mens medarbejderen udførte sit arbejde.

I den forbindelse har [Klager 1] og [Klager 2] bemærket, at klagen alene angår offentliggørelsen af videoen, og ikke det skriftlige indhold i artiklen *"Politi og kommune borede døren op på hus i [Bynavn A] - tvangsfjernede 17-årige [Barnet] mod hendes vilje: Se videoen fra den skæbnesvangre aften"* eller den artikelserie, som artiklen er en del af.

JydskeVestkysten har efter offentliggørelsen af videoen imødekommet [Klager 1]s anmodning om at sløre [Klager 2]s ansigt. Til trods for JydskeVestkystens efterfølgende sløring har [Klager 1] og [Klager 2] bemærket, at JydskeVestkysten ikke burde have offentliggjort videoen forud for sløringen, da JydskeVestkysten ved offentliggørelsen af videoen overtrådte reglerne for god presseskik punkt B.7.

[Klager 1] og [Klager 2] har anført, at JydskeVestkysten har bragt skjulte optagelser af [Klager 2].

De skjulte optagelser, som blev foretaget den 5. oktober 2023, viste [Klager 2]s ansigt og person uden sløring. [Klager 1] og [Klager 2] blev forud for offentliggørelsen ikke gjort bekendt med, at JydskeVestkysten var i besiddelse af optagelserne eller havde til hensigt at offentliggøre dem. JydskeVestkysten offentliggjorde således optagelserne uden at have indhentet, eller forsøgt at indhente, samtykke fra [Klager 1] eller [Klager 2]. Samtykke til deling blev ikke forsøgt indhentet efterfølgende. Det bemærkes, at hverken [Klager 1] eller [Klager 2] ville have samtykket til offentliggørelsen. [Klager 1] og [Klager 2] har gjort opmærksom på, at det er et medies ansvar at sikre, at der er indhentet samtykke forud for deling.

Optagelserne blev foretaget af et sekundært familiemedlem til den primære familie, hvor [Klager 1]s medarbejder [Klager 2] var til stede for at udføre sit arbejde som socialrådgiver. Videoen, som JydskeVestkysten har offentliggjort, er én ud af flere skjulte videoer, som blev optaget den aften. [Klager 1] blev først vidende om de skjulte videooptagelser, da familien fremsendte disse videoer til [Klager 1] den 8. oktober 2023.

Medarbejderne, der blev filmet, var således ikke vidende om, at de blev filmet, før videoerne blev modtaget af [Klager 1].

[Klager 2] har oplyst, at hun observerede, at det sekundære familiemedlem sad med sin telefon i hånden, men at hun ikke kunne se, om der blev filmet eller taget billeder. Det sekundære familiemedlem oplyste ikke medarbejderen om, at der blev filmet, hvilket også kan ses qua de mærkelige vinkler i videoen.

JydskeVestkysten beklagede i en mail til direktør [Direktøren], at mediet ikke havde orienteret om, at videoen ville blive offentliggjort, men at JydskeVestkysten i stedet havde spurgt ”foregik fjernelsen den 5. oktober 2023 på en forsvarlig og ordentlig måde?”. Det forhold, at [Klager 1] blev stillet dette spørgsmål, har ingen indflydelse eller indvirkning på, at JydskeVestkysten ikke forud for offentliggørelse af videoen havde gjort [Klager 1] eller [Klager 2] opmærksom på, at mediet var i besiddelse af videoen eller havde til hensigt at offentliggøre videoen.

JydskeVestkysten har forud for offentliggørelsen af videoen bragt en artikelserie, hvor familien, som har optaget den omtalte video, udtaler sig om den sociale sag ved [Klager 1]s Familierådgivning, samt ved Ankestyrelsen. [Klager 1] ved ikke præcist, hvor mange artikler JydskeVestkysten har publiceret, men kan oplyse, at der er tale om en artikelserie over en periode på flere uger. Det er herefter [Klager 1]s opfattelse, at JydskeVestkystens offentliggørelse af videoen ikke frembringer nye vigtige samfundsmæssige interesser. Såfremt Pressenævnet måtte finde, at offentliggørelsen af den skjulte videooptagelse indeholder en samfundsinteresse, skal samfundsinteressen overstige den enkeltes krav på beskyttelse.

I relation til den enkeltes krav på beskyttelse bemærkes det, at [Klager 2] blot udførte sit arbejde som socialrådgiver med hjemmel i serviceloven, og udførelsen skete så skånsomt som muligt, ligesom [Klager 2] agerede professionelt. [Klager 2] er let genkendelig på videoen, og hendes kollegaer, familie og private netværk har således genkendt hende inden for få sekunder.

Offentliggørelse af den uslørede video af [Klager 2] har haft personlige konsekvenser for hende, da hun har været nødsaget til at kontakte sine børns skoler og daginstitution samt sin familie for at forberede dem på at afvise potentiel kontakt fra udenforstående grundet offentliggørelsen af videoen. Dette for at skærme sine børn for uønsket opmærksomhed som følge af offentliggørelsen af videoen. [Klager 2] har ikke oplyst skole og daginstitutioner om sagens omstændigheder; kun at der var offentliggjort en video af hende på JydskeVestkystens hjemmeside, som er blevet delt på de sociale medier.

Delingen af den uslørede video har endvidere medført et stort psykisk pres for [Klager 2], da hun er blevet kontaktet af kollegaer fra andre afdelinger på baggrund af videoen. Det skal i samme forbindelse nævnes, at [Klager 2] på tidspunktet for optagelsen af videoen blot udførte sit arbejde og grundet tavshedspligt ikke har kunne kommentere på eller tale om den pågældende sag med sin familie, kollegaer eller udenforstående. [Klager 1] er oplyst af [Klager 2], at det psykiske pres ligeledes har medført fysiske symptomer for hende.

Det følger af Pressenævnets praksis, at et medie, som kritiserer en virksomhed, i dette tilfælde [Klager 1], ikke i den forbindelse bør vise en ikke-ledende medarbejder på en sådan

måde, at de ud fra mediets oplysninger, i dette tilfælde videoen, kan identificeres, da dette normalt ikke vil være nødvendigt af hensyn til formålet med medieomtalen. [Klager 1] vurderer derved, at den samfundsmæssige interesse ikke overstiger den menige medarbejders krav på beskyttelse.

[Klager 1] har bemærket, at dokumentationen kunne være skaffet på anden vis, og at JydskeVestkysten som ovenfor nævnt, forud for offentliggørelsen af videoen af 2. november 2023, har skrevet mindst seks artikler om familiens oplevelser. Dette inkluderer beskrivelser af hvordan familien har oplevet aftenen den 5. oktober 2023, hvor familien optog den skjulte video.

[Klager 1] vil gerne gøre opmærksom på, at selv om videoen blev optaget, mens det var mørkt, er [Klager 2] genkendelig, og hun er således blevet kontaktet af andre, som har genkendt hende på videoen.

[Klager 1] blev opmærksom på, at familien havde optaget skjulte videoer, ved at et af familiemedlemmerne indsendte videoerne i mails den 8. oktober 2023 til [Klager 1]s socialchef samt byrådspolitikere. At [Klager 1] fik kendskab til videoerne den 8. oktober 2023, bevirker ikke, at videoen derved ikke blev optaget skjult af familien den 5. oktober 2023, ligesom det ej heller bevirker, at [Klager 1] eller [Klager 2] har givet samtykke til offentliggørelse af videoen.

At direktør [Direktøren] i en mail af 1. november 2023 til byrådsmedlemmerne i [Klager 1] har omtalt, at videoen er blevet set, er ikke ensbetydende med, at videoen derved ikke blev optaget skjult af familien den 5. oktober 2023, ligesom det ej heller bevirker, at [Klager 1] eller [Klager 2] har givet samtykke til offentliggørelse af videoen.

JydskeVestkysten har i svaret til Pressenævnet oplyst, at mediet ikke indvilligede i at sløre [Klager 2]s ansigt i forhold til ”beskyttelsen af medarbejderens personlige anseelse, men udelukkende for at efterkomme medarbejderens ønske, og fordi sløringen ikke ændrede på den afgørende dokumentationsværdi, som JydskeVestkysten tillægger videooptagelsen.” JydskeVestkysten har ved denne udtalelse erkendt, at mediet som minimum kunne have sløret videoen forud for offentliggørelse, da det ingen forskel ville have gjort for artiklen, om [Klager 2] var sløret eller ej.

[Klager 1] og [Klager 2] har bestridt, at artiklen *”Nu er [Barnet]s mareridt endelig forbi - kan blive hos sin mor og søstre: Advokaterne var vrede - men skal familien gå efter en erstatning?”* bragt den 22. januar 2024 på avisend danmark.dk, som JydskeVestkysten har henvist til, skal indgå som en del af sagen, da denne er fremsendt efter udløb af JydskeVestkystens svarfrist.

JydskeVestkysten har hævdet, at den skjulte optagelse viser en ”retsstridig tvangsfjernelse”, og at Retten i [Bynavn B] nu har afgjort dette. [Klager 1] og [Klager 2] har påpeget, at dette ikke er korrekt, og at en sådan udtalelse fra JydskeVestkysten er decideret fejlagtig. Retten i [Bynavn B] har ikke afgjort, at ”tvangsfjernelsen”, som JydskeVestkysten beskriver det, var

retsstridig, eller at [Klager 1] har handlet retsstridigt. Dette fremgår ligeledes af den artikel, som JydskeVestkysten selv har anmodet om skal indgå i vurderingen af sagen:

”Ankestyrelsen traf da også beslutning om, at [Barnet] skal have psykologhjælp, men til stor forbløffelse for alle sagde Ankestyrelsen samtidig, at den 17-årige pige skulle tvangsanbringes. Det blev [Klager 1]s opgave at føre tvangsfjernelsen ud i livet, og kommunen anbragte herefter [Barnet] på [Anbringelsessted A] [...]”
[...]

”På ét punkt gav dommer [Dommeren] en smule medvind til Ankestyrelsens oprindelige beslutning fra august sidste år om at tvangsfjerne [Barnet]. Dommeren mente nemlig, at betingelserne for en tvangsfjernelse af [Barnet] sådan set var opfyldt på det tidspunkt, da Ankestyrelsen traf sin beslutning tilbage i august. Men dommeren slog samtidig fast, at [Barnet] ikke profiterede af anbringelsen, som [Klager 1] førte ud i livet, og at hun fik det værre i den periode. Dermed opnåede tvangsanbringelsen ikke det, der var intentionen - noget, som advokaterne også anførte i retten.”

[Klager 1] og [Klager 2] har påpeget, at selv om det beskrives i artiklen som, at ”betingelserne sådan set var opfyldte”, så var dommeren meget tydelig i, at betingelserne for anbringelse uden samtykke i den dagældende servicelov og nugældende barnets lov var opfyldte, og at Ankestyrelsen således var berettiget til at træffe afgørelse den 3. august 2023 som sket.

Når en højere instans som Ankestyrelsen meddeler en afgørelse om anbringelse uden samtykke, pålægges kommunen at effektuere denne afgørelse, jf. dagældende servicelovs § 64, nugældende barnets lov § 139. [Klager 1] har derved ikke ageret retsstridigt, da afgørelsen havde retskraft på tidspunktet for effektueringen.

Som beskrevet i den anførte artikel var grunden til, at dommeren valgte at ophæve Ankestyrelsens afgørelse ikke, at betingelserne ikke var opfyldt, men i stedet, at [Barnet] ikke profiterede af anbringelsen, hvilket er anderledes end at hævde, at selve tvangsindgrebet var retsstridigt.

[Klager 1] og [Klager 2] har desuden påpeget, at Retten i [Bynavn B] først nu har afsagt dom, hvorfor dommen er uden sammenhæng med JydskeVestkystens offentliggørelse af den skjulte video, og hvorvidt ”tvangsfjernelsen” var retsstridig, er uden betydning for, hvorvidt JydskeVestkystens indhold og handlemåde på tidspunktet var i overensstemmelse med god presseskik.

Sletning – punkt B.8

[Klager 1] og [Klager 2] har anført, at JydskeVestkysten har afvist deres anmodning om at slette videoen.

Det følger af medieansvarslovens § 34, stk. 1, at massemediernes indhold og handlemåde skal være i overensstemmelse med god presseskik, hvilket inkluderer offentliggørelse af videoer

og billedmateriale. Det er ikke alene indholdet, men også handlemåden, der skal være i overensstemmelse med god presseskik. Der må derfor tages hensyn til måden og formen, hvorpå indholdet fremtræder eller vises.

[Klager 2], som har en ikke-ledende funktion i [Klager 1], blev opmærksom på, at JydskeVestkysten havde offentliggjort den ikke slørede video af hende den 2. november 2023 ca. kl. 13.30, ved at en kollega fra et andet team tilfældigvis havde set videoen på JydskeVestkystens hjemmeside. Det bemærkes, at kollegaen, som gjorde opmærksom på videoen, ikke havde problemer med at genkende medarbejderen på videoen, dette på trods af, at kollegaen er fra et helt andet team.

[Direktøren], direktør for Borger og Arbejdsmarked, [Klager 1], rettede den 2. november 2023 henvendelse til [Journalisten], som er forfatter til artiklen og anmodede om sletning af videoen, subsidiært sløring af [Klager 2] i videoen. [Journalisten] kontaktede herefter redaktionschef [Redaktionschefen], som [Direktøren] efterfølgende modtog et opkald fra. [Direktøren] henviste til det uetiske i, at en medarbejder, som passer sit job, efterfølgende bliver fremstillet i en video på avisens hjemmeside uden forudgående samtykke. [Redaktionschefen] genså videoen, og [Direktøren] blev efterfølgende ringet op igen, hvor [Redaktionschefen] meddelte, at [Klager 2]s ansigt ville blive sløret på videoen. Sløringen blev sat i værk umiddelbart derefter.

Videoen – uden sløring – havde således været offentliggjort i ca. seks timer og var derved blevet set og delt adskillige gange. Videoen fremgår ligeledes af JydskeVestkystens Facebook-side, hvor den er blevet offentliggjort og efterfølgende delt et ukendt antal gange. [Direktøren] anmodede på ny og skriftligt JydskeVestkysten om at slette videoen fra deres hjemmeside den 10. november 2023 med henvisning til medieansvarslovens § 34.

[Klager 1] modtog svar på denne anmodning fra [Redaktionschefen] den 14. november 2023.

2.2 JydskeVestkystens synspunkter

Skjulte optagelser

JydskeVestkysten har bestridt, at sagen kan handle om punkt B.7 i de vejledende regler for god presseskik, da der på ingen måde er tale om skjulte optagelser. Videoen er optaget lovligt med en synlig mobiltelefon af et familiemedlem på familiens private matrikel og overgivet til JydskeVestkysten med henblik på offentliggørelse.

I den forbindelse har JydskeVestkysten bemærket, at [Direktøren], direktør for Borger og Arbejdsmarked, i en mail til byrådsmedlemmerne i [Klager 1] sendt den 1. november 2023, dagen før offentliggørelsen af videoen på jv.dk, blandt andet skrev:

”Mor har jo optaget det hele på video. Vi har set det, og fra et helikopterperspektiv foregår det hele roligt. Men jeg anerkender, at mor synes, det har været voldsomt.”

Sagen kan efter JydskeVestkystens opfattelse i forhold til de vejledende regler for god presseskik alene handle om henholdsvis punkterne A.3 og B.1.

Det er JydskeVestkystens klare opfattelse, at medarbejderen [Klager 2] ikke er genkendelig, og da slet ikke for en bredere kreds, på den uslørede video. Dette anførte redaktionschef [Redaktionschefen] i en mail til [Direktøren] sendt den 14. november 2023, hvoraf det blandt andet fremgår:

”Medarbejderen er ikke genkendelig på videoen, hvilket jeg også slog fast i telefonsamtale med dig. Du medgav, at hun var svær at se på afstand i mørket - men forklarede, at medarbejderen alligevel følte, at hun ville kunne genkendes på sin profil i døren. Artiklen med videoen handlede ikke om kritik af medarbejderens ageren, og jeg valgte at sløre den kommunale medarbejder for at imødekomme hendes ønske, selv om jeg ikke mener, hun er genkendelig. Vi fastholder publiceringen af videoen, da vi mener, at sagen har interesse for offentligheden, der overstiger hensynet til den pågældende kommunale medarbejders ønske om ikke at optræde på den.”

Sløringen skete altså ikke, fordi JydskeVestkysten vurderede, at offentliggørelsen af den uslørede video var en overtrædelse af de vejledende regler for god presseskik i forhold til beskyttelsen af medarbejderens personlige anseelse, men udelukkende for at efterkomme medarbejderens ønske, og fordi sløringen ikke ændrede på den afgørende dokumentationsværdi, som JydskeVestkysten tillægger videooptagelsen.

Redaktionschef [Redaktionschefen] skrev i indledningen af ovennævnte mail:

”Kære [Direktøren], Vi beklager, at vi ikke orienterede kommunen om, at vi ville offentliggøre videoen. Vi har dog forelagt sagen om anbringelsen, herunder selve tvangsfjernelsen. Vi har på skrift spurgt om følgende: ”Foregik fjernelsen den 5. oktober på en forsvarlig og ordentlig måde?”
Hvortil du svarer per mail den 1. november:
Hej [Journalisten],
Tak for artiklen
Jeg har ingen kommentarer.
[Direktøren]”

Det er JydskeVestkystens opfattelse, at den manglende orientering af [Klager 1] om offentliggørelse af videoen ikke er en overtrædelse af punkt A.3 om forelæggelse, da JydskeVestkysten inden publiceringen af videoen har givet [Klager 1] mulighed for at kommentere måden, hvorpå tvangsfjernelsen foregik. Beklagelsen af den manglende orientering er alene et udtryk for, at JydskeVestkysten mener, at det ville have været det mest ordentlige at gøre opmærksom på, at videoen ville blive publiceret, uden at der er tale om, at JydskeVestkysten som medie i presseetisk forstand var forpligtet til denne orientering.

Samlet set er hele sagen om tvangsfjernelsen af den 17-årige pige af meget stor offentlig interesse. En tvangsfjernelse er et af de mest indgribende foranstaltninger, som myndigheder kan foretage over for borgere, og derfor er det af klar interesse for offentligheden at få dokumenteret, hvordan en omstridt sag som denne udføres, når den pågældende familie i høj grad er kritisk over for måden, det er sket på i det konkrete tilfælde. Med til at understrege den offentlige interesse for tvangsfjernelser er også statsminister Mette Frederiksens nytårstale fra 1. januar 2020, hvor hun talte for flere tvangsfjernelser og blandt andet sagde:

”Flere udsatte børn skal have et nyt hjem tidligere end i dag. Og vilkårene for anbragte børn skal være langt mere stabile. Det vigtigste - ja, det afgørende for et lille barn - det er at vokse op med tryghed, kærlighed og stabilitet. Derfor bør flere udsatte børn også bortadopteres.”

Det affødte en betydelig offentlig debat om det hensigtsmæssige i at fjerne flere børn fra deres familier. I denne dokumentation indgår videoen som et vigtigt vidnesbyrd. Den pågældende kommunale medarbejder [Klager 2] udfører på optagelserne sin pligt som menig myndighedsperson, og videoen har ikke et indhold, der krænker privatlivets fred for hende.

JydskeVestkysten har henvist til artiklen *”Nu er [Barnet]s mareridt endelig forbi - kan blive hos sin mor og søstre: Advokaterne var vrede - men skal familien gå efter en erstatning?”* bragt den 22. januar 2024 på avisendandmark.dk og hertil bemærket, at artiklen dokumenterer og understøtter JydskeVestkystens argumentation om, at tvangsfjernelsessagen var af åbenlys offentlig interesse, og at den aktuelle videooptagelse faktisk viser en retsstridig tvangsfjernelse, som Retten i [Bynavn B] nu har afgjort.

Sammenfattende har JydskeVestkysten anført, at offentliggørelsen af videoen af tvangsfjernelsen ikke er i strid med de vejledende regler for god presseskik, men derimod lever op til reglernes punkt A.1 om, at medierne skal bringe korrekt information. Det gælder særligt i sager af stor offentlig og principiel interesse som denne.

Sletning – punkt B.8

JydskeVestkysten har afvist at slette videoen fra artiklen.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jens Kruse Mikkelsen, Hans Peter Blicher, Astrid Søndberg og John Meinert Jacobsen.

God presseskik

Skjulte optagelser

[Klager 1] og [Klager 2] har klaget over, at JydskeVestkysten har bragt skjulte optagelser af [Klager 2].

På baggrund af sagens oplysninger og indholdet af optagelserne lægger Pressenævnet til grund, at [Klager 2] observerede, at et familiemedlem sad med sin mobiltelefon i hånden, og at familiemedlemmet ikke oplyste [Klager 2] om, at der blev foretaget optagelser. Det er nævnets vurdering, at de anvendte optagelser ikke kan anses for skjulte optagelser, idet [Klager 2] var opmærksom på mobiltelefonen og derfor måtte være bekendt med, at tvangsanbringelsen kunne blive optaget. Offentliggørelsen af optagelserne behandles således ikke efter de presseetiske regler punkt B.7.

I den påklagede video vises optagelser af tvangsanbringelsen af [Barnet] fra sit hjem. På optagelserne ses socialrådgiver [Klager 2] fra [Klager 1] stå i døråbningen, og hun er ikke sløret på optagelserne. JydskeVestkysten foretog efter offentliggørelsen (efter det oplyste ca. seks timer efter offentliggørelsen samme dag) sløring af [Klager 2]s ansigt på optagelserne.

Det er Pressenævnets opfattelse, at offentlige myndigheder i højere grad end privatpersoner må acceptere at være genstand for en kritisk medieomtale. Det er samtidig nævnets opfattelse, at et medie, der kritiserer en virksomhed eller myndighed, i den forbindelse ikke bør omtale eller vise ikke-ledende medarbejdere på en sådan måde, at de ud fra mediets oplysninger kan identificeres.

[Klager 2] er ansat som socialrådgiver hos [Klager 1], som må anses for at være en underordnet stilling uden ledelsesansvar. Det påhvilede derfor JydskeVestkysten at sikre en effektiv sløring af [Klager 2].

[Klager 2]s ansigt var ikke sløret på optagelserne, da videoen med optagelserne blev offentliggjort på jv.dk. Selv om [Klager 2] ikke kunne genkendes i den bredere offentlighed, finder nævnet, at kredsen, der kunne genkende hende, ikke var ubetydelig lille. Det forhold, at JydskeVestkysten efterfølgende (ca. seks timer efter offentliggørelsen) foretog sløring af [Klager 2]s ansigt på optagelserne, kan ikke føre til en anden vurdering.

På denne baggrund udtaler Pressenævnet kritik af JydskeVestkysten for den manglende sløring.

Sletning – punkt B.8

[Klager 1] og [Klager 2] har klaget over, at JydskeVestkysten har afvist deres anmodning om at slette videoen.

Generelt om punkt B.8

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, som er offentliggjort i digitale medier, ofte vil være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt, jf. punkt B.8.

Medier kan afindeksere, dvs. ændre instruksen til søgemaskiner, så søgemaskiner ophører med at henvise til artiklen, anonymisere, dvs. ændre i artikelteksten så eksempelvis et personnavn anonymiseres, eller helt afpublicere en artikel, dvs. fjerne artiklen fra hjemmesiden.

Det er nævnets opfattelse, at anvendelse af punkt B.8 i de vejledende regler og muligheden for at meddele et medie kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksering, anonymisering eller afpublicering som udgangspunkt kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

Den konkrete sag

I artiklen ”*Politi og kommune borede døren op på hus i [Bynavn A] - tvangsfjernede 17-årige [Barnet] mod hendes vilje: Se videoen fra den skæbnsvangre aften*” er indsat en video med optagelser af tvangsanbringelsen af [Barnet] fra sit hjem. På optagelserne ses [Klager 2], som udøver myndighedsfunktion som socialrådgiver i [Klager 1]. [Klager 2] er ikke nævnt ved navn i omtalen, og hendes ansigt er nu sløret på optagelserne.

Det er Pressenævnets opfattelse, at videoen fra 2023 på jv.dk, hvori optagelser med [Klager 2] indgår, ikke indeholder oplysninger, som må anses for følsomme eller private i en sådan grad, at de er særligt belastende for [Klager 2].

Pressenævnet har lagt vægt på, at der er tale om et emne af klar offentlig interesse, at optagelserne angår [Klager 1]s effektivering af en konkret afgørelse om anbringelse af et barn uden samtykke, og at [Klager 2] optræder på optagelserne i en arbejdsmæssig situation, hvor hun udøver myndighedsfunktion. Nævnet har i den forbindelse også lagt vægt på, at [Klager 2]s navn ikke fremgår af videoen, og at hendes ansigt nu er blevet sløret.

Pressenævnet finder derfor ikke anledning til at kritisere JydskeVestkysten for ikke at have imødekommet [Klager 1]s og [Klager 2]s anmodning om sletning.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af JydskeVestkysten at offentliggøre følgende til Pressenævnets logo som illustration:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer JydskeVestkysten

[underrubrik]

JydskeVestkysten får kritik for manglende sløring af medarbejder

[tekst]

JydskeVestkysten bragte i november 2023 en artikel, som indeholdt en video med optagelser af tvangsanbringelsen af en 17-årig pige fra sit hjem. På optagelserne optrådte en socialrådgiver fra [Klager 1], hvis ansigt ikke var sløret på optagelserne. Socialrådgiverens ansigt blev efterfølgende sløret på optagelserne.

[Klager 1] og socialrådgiveren klagede til Pressenævnet over, at JydskeVestkysten havde bragt optagelser af socialrådgiveren.

Pressenævnet kritiserer JydskeVestkysten for den manglende sløring, da socialrådgiveren var en ikke-ledende medarbejder.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra

Pressenævnet kan læses på pressenaevnet.dk”

Offentliggørelse i den digitale udgave

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal bestå i en selvstændig artikel med Pressenævnets logo som illustration. Artiklen skal prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse og skal placeres før eventuel betalingsmur. Pressenævnets offentliggørelsestekst skal bringes uden reklamer i teksten.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig. Endelig skal der oprettes et link med teksten ”Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen” direkte til nævnets kendelse på www.pressenaevnet.dk ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik. Skriftype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes i redaktionelle artikler i mediet.